

Så når vi hållbara transporter i Örebro län

Länsstyrelsen
Örebro län

Region Örebro län

Örebro län har målet att minska utsläppen av växthusgaser för transporter med 70 procent fram till 2030.

Tillsammans är vi en del av lösningen.

Klimatförändringarna påverkar inte bara klimatet utan även vår hälsa och vårt samhälle. Att nå målen för minskade utsläpp är en tuff utmaning. Forskarna är eniga om att världens klimatarbete går för långsamt. Allvarliga konsekvenser och höga kostnader väntar om vi inte lyckas hejda klimatförändringarna. Tillsammans med andra länder har vi ett ansvar att begränsa dessa förändringar. Ingen kan göra allt men tillsammans kan vi göra mycket.

Utsläpp från resor och transporter står för en stor andel av Örebro läns klimatpåverkande utsläpp. I Energi- och klimatprogrammet finns målet att minska utsläppen från resor och transporter med minst 70 procent från år 2010 till år 2030. Ett ytterligare mål är att under samma period minska transportsektorns energianvändning med 25 procent.

Vi måste ställa om för att minska utsläppen

I Örebro län måste vi arbeta brett för att minska våra utsläpp från trafiken. Vi behöver göra åtgärder för nya resvanor och arbeta med tekniska lösningar. Nya drivmedel som el och biogas behöver också användas. I bensinen och dieseln behöver det också år för år blandas in mer biodrivmedel. Fler exempel på åtgärder som vi behöver göra för att minska utsläppen finns i bilden nedan.

- 48 000 fler elbilar
- 45 000 fler gasbilar
- Alla etanolbilar kör på etanol
- 64 000 färre bensinbilar
- 38 000 färre dieslbilar

9 000 färre personbilar.
Nya drivmedel.

- 5 000 fler cyklar
- 5 000 fler elcyklar
- Fler som går och cyklar
- Fler som åker kollektivt
- Färre mil i bil
- Mer samåkning

Ändrade resvanor.

- 8 000 dieseldrivna
lätta lastbilar tas bort

- 7 000 gasdrivna lätta
lastbilar introduceras

1 000 färre lätta lastbilar.
Nya drivmedel.

Så går vi vidare

För att praktiskt kunna arbeta med dessa frågor har Länsstyrelsen i Örebro län och Region Örebro län tagit fram en handlingsplan. I handlingsplanen finns förslag på åtgärder samt en strategi för val av drivmedel.

Lokala förutsättningar

Alla kommuner är olika och därför behöver varje kommun arbeta utifrån sina möjligheter och förutsättningar. Här följer några exempel på åtgärder som finns i *Handlingsplan för hållbara resor och transporter i Örebro län*. Mer information om förslagen samt fler förslag finns att läsa i handlingsplanen.

Satsa mer på förnybara drivmedel

Det är viktigt att öka möjligheterna att använda förnybara drivmedel i kommunen.

Skapa ökad efterfrågan

En ökad efterfrågan kan skapas genom offentlig upphandling. Ställ krav på att förnybara drivmedel ska användas i upphandlingar av transporter som till exempel färdtjänst, skolskjuts och avfallshämtning. Inom områden där transporter är en stor del av upphandlingen som distribution av mat till skolor, tvätt- och städtjänster kan krav också ställas. Dessutom kan krav ställas vid inköp av egna fordon inom kommunen och kommunala bolag.

Arbeta för ökad tillgång och infrastruktur

Detta kan göras genom att ställa krav på laddinfrastruktur vid markanvisningsavtal. Kommunen kan verka för att etablera infrastruktur för förnybara drivmedel och laddning där behov finns, men ingen etablering ännu skett. Som kommun kan ni också arbeta för att så mycket organiskt avfall som möjligt används till produktion av biodrivmedel.

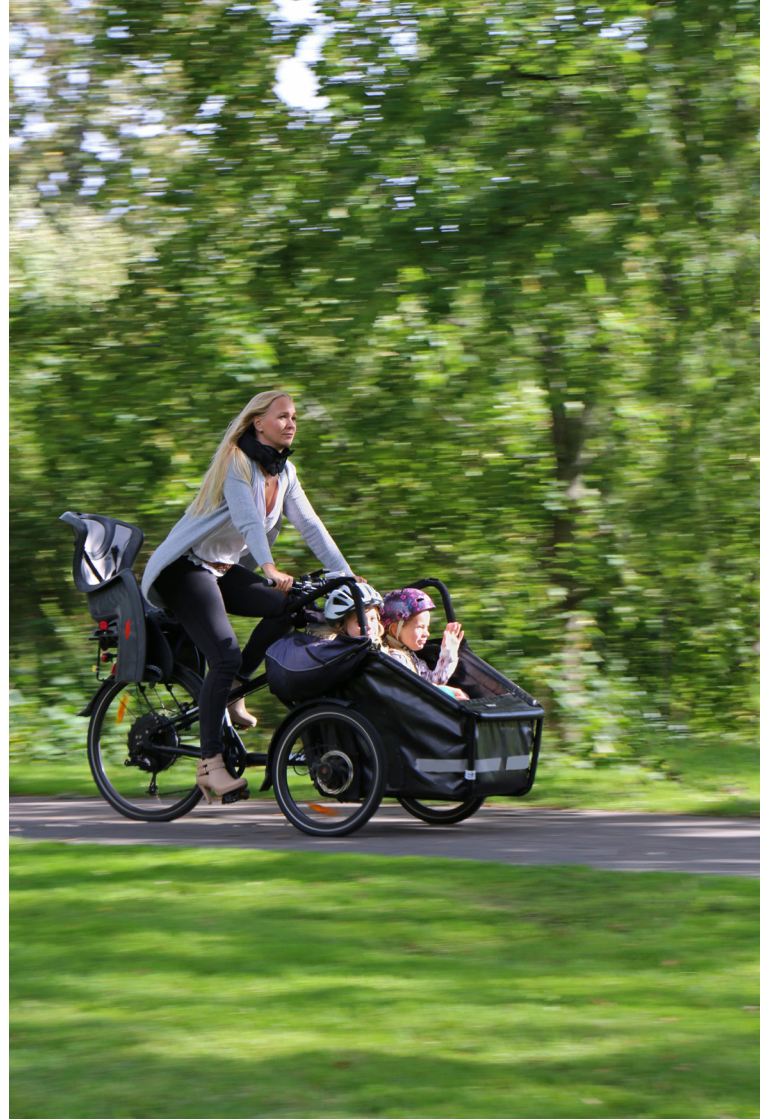
Transporteffektivt samhälle – en del av lösningen

Den fysiska planeringen är viktig för att skapa transporteffektiva samhällen som kan bidra till att klimatmålen uppfylls. Den egna resan i tjänsten och privat kan också vara en del av lösningen.

Fysisk planering som verktyg

Den fysiska planeringen kan användas för att underlätta för till exempel hållbara resor i tätorter eller prioriterade stråk. Det är bra att fokusera på vardagsresorna och arbeta för hållbar pendling samt att underlätta en kombination av olika transportsätt.

En trafikstrategi med tydliga mål och prioriteringar kan underlätta arbetet. Rätt hastighet på gator och vägar kan också minska negativa miljö- och hälsoeffekter samt leda till ökad trafiksäkerhet och trygghetskänsla.

Stötta hållbara resor

Kommunen kan informera och stödja företag och invånare i frågor om hållbara resor och transporter. Kampanjarbeten kan användas ihop med andra åtgärder för att öka andelen som cyklar, går och åker kollektivt.

Bli en transporteffektiv organisation

I den egna organisationen kan fordon samlas i en bilpool vilket gör användningen av fordon effektivare. En rese- och fordonspolicy kan antas för att underlätta hållbart resande för alla anställda.

Kommunen kan underlätta för resfria möten och införa ett klimatväxlingssystem för tjänsteresor. Vid klimatväxlingssystem kan en avgift tas ut för tjänsteresor med låg prioritering. Intäkterna kan användas till inköp för att underlätta hållbara val som till exempel elcyklar eller utrustningar för resfria möten.

Samarbete är nyckeln till framgång

För att minska utsläppen i sin helhet måste vi samarbeta både regionalt och storregionalt. Att utbyta erfarenheter mellan kommuner och delta i projekt är viktigt för att kunna föra arbetet framåt och minska utsläppen av växthusgaser från transporter.

Prioritera biogas, el och vätgas

Alla förnybara drivmedel behövs för att ersätta fossila drivmedel. Vid prioritering av drivmedel har hänsyn tagits till miljö- och samhällsmål. Men också till de lokala förutsättningarna för produktion av drivmedel.

Prioritering av förnybara drivmedel

1. Biogas och el inklusive vätgas
2. Etanol
3. Biodiesel
4. Fossila drivmedel med låginblandning av förnybara drivmedel

Drivmedel för olika fordon

Personbilar

För personbilar rekommenderas biogas, el eller vätgas i första hand. I andra hand kommer etanol (E85). Som tredje alternativ kommer biodiesel. Tillgången på vätgas- och etanolbilar är dock i dagsläget begränsad.

Skåpbilar och hantverksbilar

För denna grupp av fordon rekommenderas biogas eller el som drivmedel.

Arbetsmaskiner

För små arbetsmaskiner är förstahandsvalet el om det finns och andrahandsvalet biodiesel. För stora arbetsmaskiner är förstahandsvalet biodiesel eftersom det i dagsläget finns ont om alternativ.

Bussar

För bussar på kortare sträckor är biogas, el och vätgas förstahandsalternativet. För bussar på längre sträckor är biogas förstahandsvalet.

Fordon för renhållning och distributionslastbilar

För renhållningsfordon finns det främst ett utbud av biogas. För distributionslastbilar finns biogas och etanol (ED95). Eldrivna modeller är på gång och vätgasmodeller kommer på längre sikt.

Anläggningstransporter

Välj biogas eller el i första hand. Etanol (ED95) i andra hand och biodiesel i tredje hand. Tillgängligheten för el kan dock vara begränsad.

Fjärrlastbilar

Primärt är flytande biogas ett prioriterat drivmedel. I andra hand kan etanol (ED95) väljas. Biodiesel kommer i tredje hand. För flytande biogas och etanol kan tillgängligheten dock vara begränsad.

Kontakta din kommunala energi- och klimatrådgivare för tips, råd och hjälp kring olika drivmedel.

Tillsammans för framtiden

I Sverige har utsläppen från transporter minskat med närmare 22 procent sedan 2010. Under 2019 minskade utsläppen med ungefär två procent. Men för att nå målen till 2030 måste utsläppen minska med 8 procent varje år.

De minskade utsläppen beror bland annat på en ökad andel biodrivmedel och energieffektivare fordon. Men för att nå hela vägen fram behövs fler förändringar.

Detta är en sammanfattning av rapporterna *Underlagsrapport Vägval 2030* och *Handlingsplan för hållbart resor och transporter i Örebro län*.

Ansvarig utgivare: Region Örebro län

Kontaktperson: Katja Hagström, Region Örebro län. Ylva Gjetrang, Länsstyrelsen Örebro

Utgivningsår 2020

Foto: Region Örebro läns bildbank

Transporter står för närmare 40 procent av alla utsläpp av växthusgaser i Örebro län

Målet är att minska våra utsläpp av växthusgaser från transporter med 70 procent jämfört med 2010. För att nå detta mål har Länsstyrelsen i Örebro län och Region Örebro län tagit fram dokumentet *Handlingsplan för hållbara resor och transporter i Örebro län*.

Åtgärder som kommuner kan arbeta med är att skapa efterfrågan, tillgång och infrastruktur för förnybara drivmedel. Andra verktyg som kan användas är fysisk planering och information för att främja hållbara resor och transporter. Kommunen kan också själv bli en transporteffektiv organisation.

Samarbete mellan och inom regioner är viktigt för att nå målet med minskade utsläpp.

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22
701 86 Örebro
010-224 80 00
www.lansstyrelsen.se/orebro

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro
019-602 10 00
www.regionorebrolan.se

